

Expunere de motive

Secțiunea 1

Titlul prezentului proiect de act normativ

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

La data de 31 martie 2021, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții raporta un număr de 856.069 persoane cu dizabilități în România. Dintre acestea, 98,04% se află în îngrijirea familiei, iar 1,96% (16.756 persoane) sunt instituționalizate.

Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare **Legea 448**, a fost adoptată acum 15 ani, anterior ratificării de către statul român, prin Legea nr.221/2010, a *Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități* și a fost republicată o singură dată, în anul 2008. Ulterior, a fost amendată de 34 ori, fără a primi vreo altă republicare. Subliniem faptul că însăși denumirea legii, *privind drepturile persoanelor cu handicap*, folosește cuvântul **handicap**, împotriva căruia formulăm două critici:

a. Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, semnată de România la 26 septembrie 2007, se numește *Convention on the Rights of Persons with Disabilities*, care a fost ratificată de România prin Legea 221/2010 și care, în articolul 1, menționează ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu **dizabilități**.

b. Cuvântul **handicap** are în prezent, în limba română, conotații peiorative, astfel încât se impune înlocuirea acestuia la nivelul legislației din România și utilizarea cuvântului **dizabilitate**, astfel cum apare în însăși legea de ratificare. Menționăm de asemenea că autoritatea principală creată pentru apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în România se numește în prezent Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități (fosta Autoritate Națională pentru Drepturile Persoanelor cu **Dizabilități**, Copii și Adopții), care utilizează peste tot în comunicările publice și în actele pe care le emite cuvântul **dizabilitate** în locul cuvântului **handicap**, astfel încât este necesar ca principala lege din domeniul persoanelor cu dizabilități să reflecte, inclusiv la nivel lingvistic, termenii uzuali pentru domeniu.

2. Schimbări preconizate

Cu privire la motivele emiterii actului normativ prin prisma schimbărilor preconizate, în ceea ce privește fiecare dintre capitolele care compun Legea 448, detaliem mai jos, după cum urmează:

A. Capitolul I - Dispoziții generale, definiții și principii

Capitolul I al Legii 448 conține dispoziții generale, definiții și principii depășite atât din punctul de vedere al formulărilor utilizate, dar mai ales din punctul de vedere al aplicabilității unor termeni.

Astfel, având ca scop incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în societate, un deziderat la care România s-a angajat prin Legea nr.221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, am redefinit termenii utilizați în Legea 448, dându-le efectul dorit, acela de a susține activ includerea și incluziunea persoanelor cu dizabilități în societate, în sensul literelor n) și o) din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, pe care le redăm mai jos:

*n) recunoscând importanța, pentru persoanele cu dizabilități, a **autonomiei personale și a independenței, inclusiv a libertății de decizie,***

*o) având în vedere faptul că persoanele cu dizabilități trebuie să aibă posibilitatea să **se implice activ** în procesele de luare a deciziilor, în elaborarea de politici și programe, inclusiv a celor care le privesc în mod direct.*

Am introdus *principiul finanțării care urmează beneficiarul*, și anume *finanțarea centrată pe nevoile beneficiarului în asigurarea serviciilor și prestațiilor sociale, indiferent de locul unde se află acesta*, între principiile de bază care guvernează protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, având în vedere faptul că astăzi, o persoană cu dizabilități este ținută de localitatea de domiciliu pentru a beneficia de orice formă de protecție socială a statului, ceea ce ridică în mod legitim problema discriminării față de persoanele fără dizabilități. Statul trebuie să protejeze toate persoanele, indiferent de dizabilitate, în mod egal, și să încurajeze acceptarea persoanelor cu dizabilități în societate, inclusiv prin înființarea și deschiderea serviciilor sociale către orice persoană are nevoie de ele, indiferent de domiciliu sau reședință.

Am introdus noțiunea *bugetului de subzistență* ca urmare a numeroaselor apeluri din partea societății civile, în special din partea părinților de copii cu dizabilitate gravă sau a adulților cu dizabilitate gravă care nu pot beneficia, astăzi, de pensie pentru limită de vârstă și nici de pensie de invaliditate, din cauză că nu îndeplinesc condiția de a fi lucrat anterior solicitării de intrare la pensie, drept pentru care nu pot fi beneficiari ai niciunui tip de pensie reglementat în România. Având în vedere acest vid legislativ și discriminarea persoanelor cu dizabilități care nu au lucrat nicio zi față de oricare altă persoană, inclusiv persoană cu dizabilități, care a lucrat minimum o zi, considerăm că nouă formă a Legii 448 trebuie să acopere și această categorie de persoane care, din cauza dizabilității grave, nu pot dispune de o formă simetrică de ajutor. De menționat că *bugetul de subzistență* nu este calificat ca pensie.

Am redefinit serviciile sociale existente, după următorul considerent: în forma actuală a Legii 448, la art. 32, criteriul de structurare a serviciilor este neclar. Structurarea pe care o face actuala formă a art. 32 din Legea 448 este efectuată după un criteriu vag, foarte greu identificabil, iar în susținerea acestui aspect aducem forma literei c) care conține doar două tipuri de centre, anume *centrele de zi* și *centrele rezidențiale*. În realitate însă, spiritul acestei litere c) este o abordare de segregare și separare a persoanelor cu dizabilități de comunitate, accentul căzând pe centrele rezidențiale, ceea ce se înscrie în linia generală, inițială a Legii 448, anume de izolare a persoanelor cu dizabilități, găzduirea și tratarea lor separată de societate. **Conform datelor ANDPDCA raportate pentru trimestrul I al anului 2021, România are un număr de 455 centre rezidențiale și doar 24 centre de zi.** Neclaritatea prevederii privitoare la centre are drept consecință directă existența, în practică, a două situații în care se regăsește persoana cu dizabilități: ori în îngrijirea familiei, ori într-un centru rezidențial.

România trebuie să schimbe tradiția de izolare a persoanelor cu dizabilități în centre rezidențiale, unde oferă cel puțin la nivel teoretic servicii integrate, cu efectul imediat al separării persoanei cu dizabilități de comunitate, și să investească în sensul includerii acestora în societate, prin intermediul centrelor de zi, centrelor respiro, locuințelor protejate, centrelor pentru accesarea cărora persoana cu dizabilități trece prin comunitate pentru a ajunge să beneficieze de serviciile oferite. Aceasta este abordarea după care am redefinit centrele existente în Legea 448 în vigoare pentru a reflecta această nouă paradigmă, de încurajare a includerii persoanelor cu dizabilități în comunitate, cu descurajarea oricărei forme de separare și izolare a persoanelor cu dizabilități de comunitatea din care fac, în mod natural, parte.

Am menținut componenta rezidențială și posibilitatea de găzduire în centre pentru perioade mai mari de 30 zile pentru persoanele cu dizabilități pentru îngrijirea cărora nu există o variantă alternativă, din diverse motive de fapt (lipsa familiei, lipsa veniturilor, familia nu reușește să îngrijească persoana corespunzător). În plus, aceste centre vor continua să găzduiască persoanele cu dizabilități care se află internate la data intrării în vigoare a noii legi, în considerarea faptului că situația individuală a acestor persoane cu dizabilități prezintă anumite particularități, iar dezinstituționalizarea este un proces de lungă durată care presupune parcurgerea unor etape succesive, graduale, nu schimbări radicale, rapide.

B. Capitolul II - Drepturile persoanelor cu dizabilități.

Promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități revine statului, indiferent de domiciliul sau reședința persoanei cu dizabilități, cele 2 valori fiind noțiuni universale. Astfel, promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități trebuie să fie răspunderea autorităților locale acolo unde persoana cu dizabilități se regăsește, în mod similar cum persoanelor fără dizabilități le sunt respectate drepturile indiferent unde se află pe teritoriul țării. Considerăm că limitarea promovării și respectării drepturilor doar la autoritățile locale de la domiciliul/reședința persoanei cu dizabilități reprezintă o restricție nejustificată, lăsând neacoperită situația în care o persoană cu dizabilități locuiește efectiv într-o altă localitate decât cea din cartea de identitate.

La art. 9, alin. (1), lit. d), eliminând formularea abstractă "să creeze condiții" și introducând "să asigure", creăm o obligație de a lua măsuri concrete, eficiente și clare, precum accesul la tehnologii asistive și accesibilizarea mediului.

Sintagma eliminată la art. 9 alin. (2) "*persoane cu dizabilități ... au dreptul ... la drepturile și obligațiile în domeniu*" este un nonsens juridic, în sensul în care formularea este o exprimare neclară, ambiguă și fără aplicabilitate.

La art. 10, după alin. (2) se introduce un nou alin. (3) pentru a aduce claritate în ceea ce privește accesul gratuit la serviciile medicale prevăzute la alineatele (1) și (2). În acest sens, este necesară precizarea sursei de finanțare a acestor servicii, respectiv bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în baza contractului-cadru aprobat în condițiile legii. Fără această precizare nu există claritate în privința modalității de accesare a serviciilor.

Întrucât cuvântul *însoțitor* are deja o definiție în Legea 448 în cadrul art.3, iar pentru art. 11 alin.(1) lit. b) în mod specific, în cazul copilului cu dizabilități, am evitat folosirea acestui termen pentru a sublinia faptul că de serviciile gratuite de cazare și masă poate beneficia orice persoană care însoțește copilul, nu neapărat însoțitorul în sensul acestei legi și am introdus termenul "*persoana care însoțește copilul*". În cazul adultului, termenul de *însoțitor* în sensul prezentei legi este acoperitor.

C. Capitolul III - Servicii și prestații sociale.

Urmare a *principiului finanțarea urmează beneficiarul*, am eliminat obligația introducerii cererii pentru acordarea dreptului la servicii sociale la primăria în raza căreia se află domiciliul sau reședința persoanei cu dizabilități, adăugând și posibilitatea transmiterii acestei cereri online. Persoana cu dizabilități va putea să introducă această simplă cerere la primăria în raza căreia dorește să beneficieze de servicii sociale.

Art. 31, alin. (4), lit. e) în forma actuală a Legii 448 conține o prevedere generală privind obligația instruirii personalului, ori, o asemenea prevedere generală fără un termen și o frecvență specifică este o regulă inaplicabilă, ușor de eludat. Se ridică întemeiat problema - care este formarea continuă a personalului care își desfășoară activitatea în sistemul de protecție a persoanelor cu dizabilități, inclusiv a asistenților personali și a asistenților personali profesioniști? Realitatea este că nivelul de pregătire al personalului poate fi îmbunătățit, iar soluția este introducerea în lege a unei prevederi funcționale care să adreseze această nevoie. **Considerăm că un număr de 60 de ore anual este o durată rezonabilă a formării continue a acestor persoane, din care 20 de ore să fie instruire medicală, efectuată de specialiști în domeniu.** Cu titlu de exemplu, această instruire de 60 de ore/an poate fi distribuită pe zile pe lună, astfel încât cele 60 de ore pot fi atinse prin efectuarea unei instruirii de o zi (8 ore) pe lună, în aproximativ 8 din cele 12 luni ale unui an. Lăsăm însă la latitudinea autorității publice să stabilească împărțirea orelor, precum și conținutul instruirii. Sensul prevederii noastre este de a avea personal bine pregătit în sistemul de protecție a persoanelor cu dizabilități, iar **această bună pregătire nu poate fi decât rezultatul unei formări continue, anuale, a personalului din sistemul de**

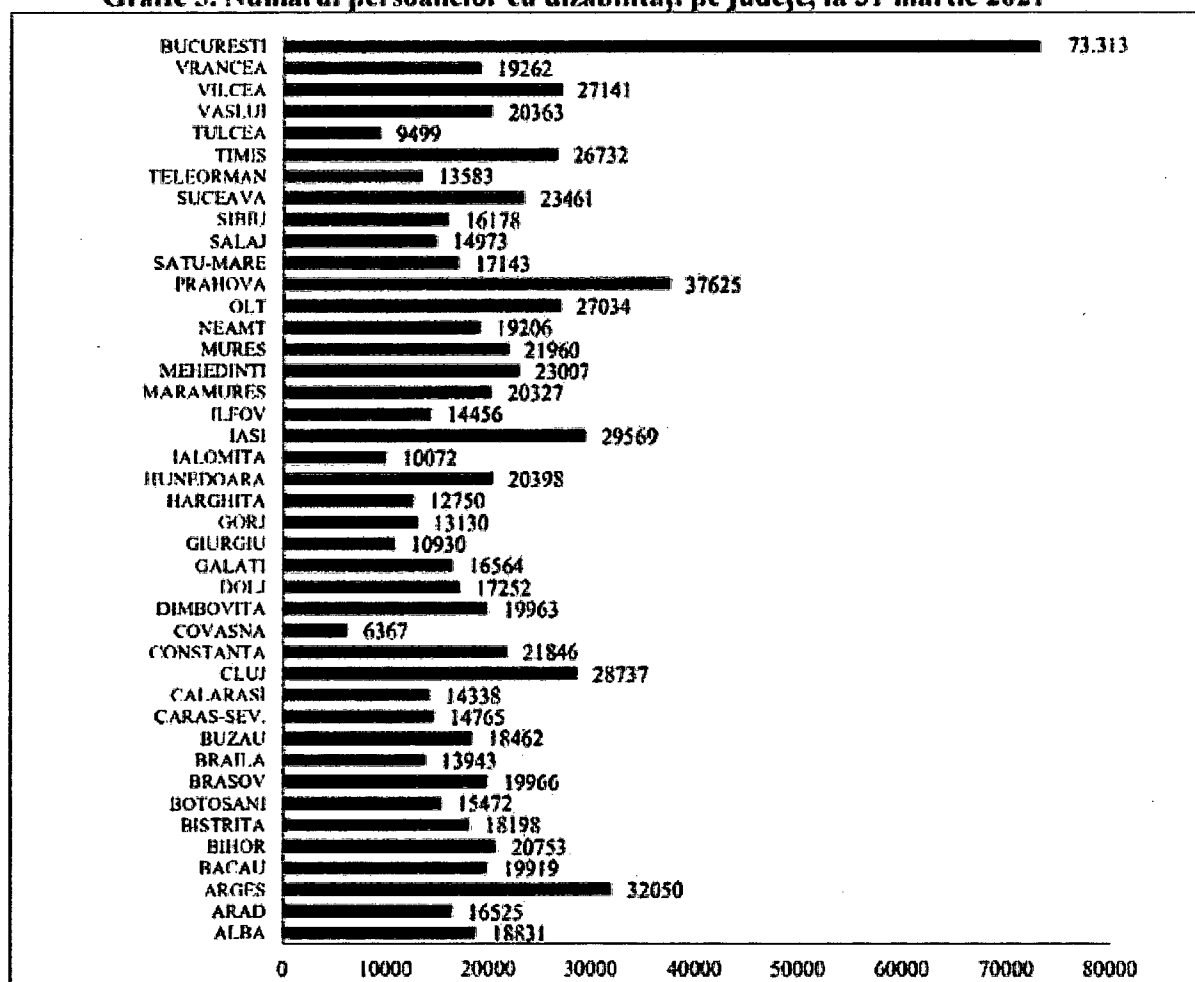
protecție, astfel încât aceste persoane să atingă un anumit grad de înțelegere profundă a situației, nevoilor și soluțiilor pentru persoanele cu dizabilități.

Am introdus crearea unui Registru electronic al persoanelor cu dizabilități care beneficiază de servicii sociale în sistem public sau privat, prin grija Direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, în colaborare cu furnizorii de servicii sociale acreditați, cu scopul de a avea o dimensiune clară a nevoii de aceste servicii, a utilizării acestora pentru ca instituțiile cu atribuții în domeniu să poată dimensiona corect înființarea serviciilor sociale.

Menționăm, în acest sens, următoarele:

Număr persoane cu dizabilități	
2006	2021
500.000	856.069

Grafic 5. Numărul persoanelor cu dizabilități pe județe, la 31 martie 2021

Modificarea de la art. 33 alin. (1) vizează posibilitatea ca autoritățile administrației publice județene să poată organiza, administra și finanța serviciile sociale, din bugetul propriu sau în

parteneriat cu autoritățile publice locale sau cu furnizorii de servicii sociale acreditați, conform legii. Având în vedere că la nivel național există, de exemplu, doar 3 centre respiro, este un indicator relevant pentru a susține soluția parteneriatului cu furnizorii de servicii sociale acreditați.

Noul articol 33¹ are la bază logica semnalată de toți actorii relevanți în domeniu - absența serviciilor sociale la nivel național. Semnalăm, în acest sens, graficul de mai jos¹, din care menționăm cu titlu de exemplu:

Centre respiro - 3

Centre de zi - 24

Echipă mobilă - 1

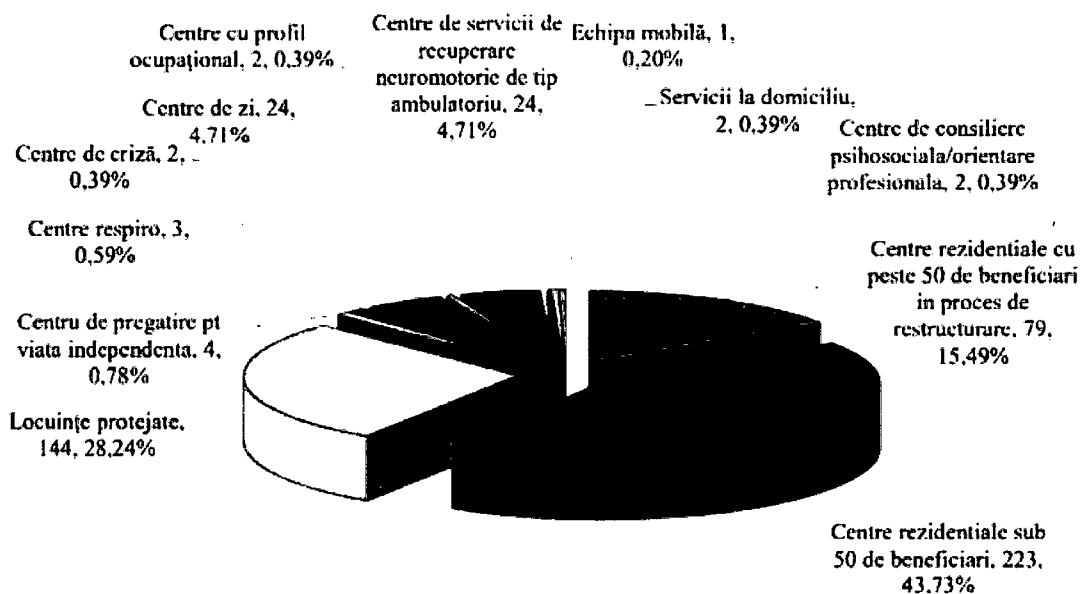
Centre de pregătire pentru viață independentă - 4

Locuințe protejate - 144

Centre rezidențiale cu peste 50 beneficiari - 79

Centre rezidențiale sub 50 beneficiari - 223

Grafic 10. Instituții publice de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități rezidențiale și nerezidențiale – aflate în coordonarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale prin Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții – DDPD - 31 martie 2021 (număr și %)

Raportul de **1 echipă mobilă** vs. **302 centre rezidențiale** este relevant pentru evidențierea abordării legislației române în domeniul persoanelor cu dizabilități: zero prevenție (absență evidentă a echipelor mobile), accent pe izolare (centre rezidențiale).

În forma propusă de inițiativa noastră, **spiritul reglementărilor este în sensul includerii persoanelor cu dizabilități în societate, prin crearea, în fiecare județ a minimum unei echipe mobile de intervenție, minim un centru de zi de pentru adulți, un centru de zi pentru copii, un centru respiro pentru adulți, un centru respiro pentru copii, iar la**

¹ Sursa graficului: Buletin statistic al Ministerului Muncii și protecției sociale, Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și adopții. Date statistice, 31 martie 2021.

fiecare o mie de persoane cu dizabilități din județ, autoritățile vor crea câte o nouă echipă mobilă, un nou centru de zi și centru respiro pentru adulți, respectiv pentru copii.

Rolul echipelor mobile de intervenție este determinant în prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități, după cum reiese și din art. 37 alin. (4), când echipa mobilă împreună cu familia extinsă intervin hotărâtor în blocarea variantei de instituționalizare a persoanei cu dizabilități.

Art. 35 în formularea inițiativei noastre reflectă simetric dreptul de opțiune al persoanei cu dizabilitate gravă, **fie ea adult sau copil**, în privința asistentului personal sau indemnizației de însoțitor. Menționăm în acest sens că, deși art. 35 al Legii 448 în vigoare menționează doar gradul de handicap grav, în practică acest grad de handicap grav este separat între **handicap grav cu asistent personal și handicap grav**, iar comisiile de evaluare emit, pentru același grad de handicap grav, două tipuri diferite de certificate de încadrare: ori un *certificat de încadrare în grad de handicap grav* **ori** un *certificat de încadrare în grad de handicap grav cu însoțitor*.

Astfel, se ajunge la crearea unui cadru legislativ exterior legii speciale, cadru care acordă sau restrânge dreptul la asistent personal al unei persoane cu dizabilitate gravă, în funcție de aprecierea comisiei de evaluare. Ori, acestei situații i se opune principiul *Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, unde efectul criticat este existența în realitate a două tipuri de dizabilitate gravă (cu sau fără asistent personal), ceea ce excede cadrul Legii 448, care, la art. 35, reglementează dreptul persoanei cu handicap grav la asistent personal. În noua redactare a aceluiași articol, situația adultului și a copilului cu dizabilitate gravă este tratată unitar și simetric, iar dreptul de opțiune este specificat clar în dreptul persoanei cu dizabilități sau a reprezentantului legal al acesteia.

Pentru teza art. 37 alin. (3), situația în care asistentul personal lipsește temporar și nu se poate asigura un înlocuitor acestuia, soluția Legii 448 în vigoare este oferirea indemnizației corespunzătoare de asistent personal sau găzduirea într-un centru de tip respiro. Având în vedere statisticile prezentate mai sus, cu precădere numărul foarte mic de centre respiro care există astăzi în România, anume 3 (trei), concluzionăm că:

1. **găzduirea într-un centru de tip respiro este imposibilă** pentru majoritatea persoanelor cu dizabilități,

2. **oferirea indemnizației de însoțitor nu va rezolva eficient situația** în care se regăsește persoana cu dizabilități, întrucât în realitate o sumă de bani nu va compensa niciodată absența temporară a asistentului personal, și,

3. **asistentul personal al unei persoane cu dizabilități nu poate, în realitate, să beneficieze nici de concediul de odihnă, și nici măcar de concediul medical** la care ar avea legal dreptul în baza contractului individual de muncă pe care l-a semnat. Asistenții personali din România, la ora actuală, sunt angajați cu contract de muncă în care prevederea privind timpul de lucru săptămânal nu este, în realitate, posibilă, deoarece tipul de activitate pe care aceștia o desfășoară presupune grija oră de oră, zi de zi, față de persoana cu dizabilități.

Așadar, în configurația nou propusă pentru art. 37 alin. (3), având ca scop protecția persoanei cu dizabilități grave, dar și îmbunătățirea situației asistenților personali și pentru degrevarea lor temporară de activitatea pe care o desfășoară, am propus soluția alternativă, graduală, care începe de la **găzduirea temporară a persoanei cu dizabilități în familia extinsă și ajutorul zilnic oferit de echipele mobile de intervenție familiei extinse, pe**

perioada absenței temporare a asistentului personal. Această combinație de măsuri este cea mai puțin traumatizantă pentru persoana cu dizabilități. Dacă acest lucru nu este posibil, atunci persoana cu dizabilități grave va fi găzduită într-un centru de tip respiro (alin.4). Ulterior, dacă nici centrul de tip respiro nu este disponibil, persoana cu dizabilități va fi găzduită de urgență într-unul dintre centrele prevăzute la alin. (5). Iar dacă niciuna dintre aceste soluții nu se poate pune în practică, atunci persoanei cu dizabilități i se acordă indemnizația de însoțitor (alin.6).

Așadar, cu această soluție ne situăm în spiritul afirmat anterior al prezentei inițiative, anume **ajutor susținut din partea statului pentru persoana cu dizabilități**, față de care statul trebuie să ia toate măsurile pentru a-i asigura confortul și îngrijirea corespunzătoare, iar acest lucru se face primordial prin oferirea de servicii sociale într-un număr suficient și de o calitate corespunzătoare. De asemenea, **activitatea asistenților personali trebuie susținută de măsuri care să le permită acestora exercitarea tuturor drepturilor care decurg din contractul lor individual de muncă, inclusiv a dreptului la concediu**, un drept fundamental pe care astăzi nu și-l pot exercita deoarece singurele două soluții existente în legea în vigoare sunt - **ori** găzduirea într-un centru de tip respiro, care, după cum aminteam mai sus, nu există, **ori** oferirea unei indemnizații persoanei cu dizabilități, lucru care nu reprezintă o soluție pentru situația de fapt.

Modificarea adusă **art. 45** vizează o rezolvare a instituției asistentului personal profesionist, în sensul în care, conform legii în vigoare, asistentul personal profesionist este doar persoana care ia în găzduire, la domiciliul său, o persoană cu dizabilitate accentuată sau gravă fără domiciliu. Pentru a acoperi situațiile existente în practică în care un adult cu dizabilitate gravă sau accentuată nu are familie, are domiciliu, modificarea noastră vizează posibilitatea ca asistentul personal profesionist să ofere asistență și îngrijire persoanei cu dizabilitate gravă sau accentuată la domiciliul acesteia din urmă.

Soluția prevăzută în **art. 51** vizează modul de asigurare a serviciilor sociale, care reprezintă cheia pentru persoanele cu dizabilități și pentru integrarea acestora în societate. În forma în vigoare a Legii 448, art. 51 oferă definiții ai unor termeni care ar trebui, conform regulilor de tehnică legislativă, să se regăsească la art. 5 dedicat definițiilor de termeni. Forma propusă a legii prevede, după cum am prezentat la capitolul anterior, definiția centrelor la articolul dedicat definițiilor, iar art. 51 propus dezvoltă modul în care persoana cu dizabilități poate beneficia de aceste servicii sociale - la domiciliu sau în comunitate, păstrând pentru o parte dintre ele posibilitatea de găzduire pe o perioadă mai mare de 24 ore.

Alin. (5) al art. 51 propus reglementează situațiile de excepție în care persoana cu dizabilități poate fi admisă într-un centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau într-un centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, pe o perioadă mai mare de 30 zile. Această formă de instituționalizare, deși necesară în unele cazuri excepționale, trebuie pusă în aplicare doar cu titlu de excepție și doar după consilierea corespunzătoare a persoanei cu dizabilități. În continuare, orice formă de instituționalizare trebuie să fie însoțită de un istoric al eforturilor pe care statul le-a făcut în sensul prevenției instituționalizării, acesta reprezentând o garanție oferită persoanelor cu dizabilități în asigurarea incluziunii lor sociale, a demnității lor și a recunoașterii lor ca membri activi ai comunității.

Art. 52 **lărgeste plaja de servicii sociale pe care le pot înființa, finanța și organiza furnizorii de servicii sociale acreditați în condițiile legii.** Nu vedem niciun motiv pentru care un furnizor de servicii sociale acreditați în condițiile legii nu ar putea înființa,

finanța și organiza și alte tipuri de servicii sociale în afara celor cu caracter inovator, în special având în vedere lipsa acestora în momentul actual și cererea foarte mare care există din partea celor peste 850.000 de persoane cu dizabilități. Subliniem că aceste servicii organizate de furnizorii de servicii sociale acreditați se înființează cu avizul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități, care face totodată și evaluarea activității lor.

De asemenea, am corectat limitarea în timp a existenței unui centru cu caracter inovator, care în varianta în vigoare a Legii 448 este de 2 ani, considerând că această limită este o piedică în calea implementării soluțiilor inovatoare care se dovedesc a fi viabile.

Art. 53 alin. (4) prevede o corectare a denumirii Ministerului Educației, conformă cu situația actuală a structurii Guvernului României.

Art. 54 alin. (1) reflectă ideea amintită la Capitolul I de mai sus, anume că **persoana cu dizabilități are dreptul să beneficieze de protecția statului**, prin forma de ocrotire reprezentată de servicii sociale, **oriunde s-ar afla pe teritoriul țării**, și nu doar în localitatea de domiciliu sau reședință, consecința directă a acestui fapt fiind abrogarea alineatului (3).

Soluția propusă în art. 57 vine să clarifice dreptul la prestații sociale, mai exact: momentul nașterii acestui drept, care coincide cu momentul emiterii certificatului de încadrare în grad de dizabilitate.

Articolul 58 reglementează, în alin. (2), acordarea unei alocații lunare de hrană către toți copiii cu dizabilități, inclusiv a celor diagnosticați cu infecție de tip HIV/SIDA, nu exclusiv a acestora din urmă, astfel cum prevede în mod limitativ forma în vigoare a art. 58 din Legea 448. Considerăm că această prevedere este discriminatorie față de ceilalți copii cu dizabilități, care se regăsesc în aceeași situație juridică, dar beneficiază de un tratament diferit.

Art. 58, alin. (4) mărește cuantumul indemnizației lunare la nivelul de 100% din ISR pentru adultul cu dizabilitate gravă, 75% din ISR pentru adultul cu dizabilitate accentuată, și introduce indemnizația de handicap pentru adultul cu dizabilitate medie la nivelul de 50% din ISR. Estimăm că impactul bugetar pentru următorii 5 ani al acestei măsuri de mărire a indemnizației este de **1.261.358.280 lei/an**, care se actualizează anual cu rata inflației.

În oglindă cu indemnizațiile menționate mai sus, la **art. 58 alin. (5)** am prevăzut și creșterea indemnizațiilor pentru persoanele care au în îngrijire un copil cu dizabilități, până la nivelul indemnizațiilor prevăzute la art. 58 alin. (4) de mai sus. Astfel, estimăm că impactul bugetar pentru următorii 5 ani ai acestei măsuri este de **172.087.680 lei/an**, care se actualizează anual cu rata inflației.

Am introdus, în art. 58 alin. (7) și (8), noțiunea de buget de subzistență pentru a acoperi vidul legislativ existent în prezent, în situația adulților cu dizabilitate gravă care nu îndeplinesc condițiile obținerii pensiei pentru limită de vârstă și nici condițiile obținerii pensiei de invaliditate, și pentru care comisia de evaluare a stabilit că sunt lipsiți de capacitate de muncă. Aceste persoane aflate în situații deosebit de grave astăzi beneficiază doar de indemnizația de handicap și sunt private de orice alt drept similar pensiei, fiind într-un evident dezechilibru față de o persoană cu dizabilități care prestat activități în baza unui contract de muncă sau a unui contract asimilat acestuia.

D. Capitolul IV - Accesibilitate

Conform Legii 448, persoanele cu dizabilități sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le

împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale. Pe lângă drepturile speciale enumerate în capitolul II din Legea 448, persoanele cu dizabilități se bucură, bineînțeles, și de toate celelalte drepturi de care beneficiază cetățenii statului în care domiciliază. Unul dintre acestea este dreptul de a avea acces neîngrădit la instituțiile publice ale statului. Din păcate, acest drept nu este respectat așa cum ar trebui, în ciuda faptului că este sprijinit prin lege. Astfel, multe din clădirile în care își au sediul instituțiile și autoritățile publice nu au rampe de acces, au uși înguste, ghișee prea înalte, grupuri sanitare neadaptate, iar lifturile lipsesc, deși clădirile sunt cu etaj. De asemenea, în cadrul instituțiilor publice nu sunt încadrați traducători ai limbajului mimico-gestual în vederea comunicării directe cu persoanele surde sau surdomute, iar afișele cu pictograme și marcajele de semnalare pentru nevăzători lipsesc și ele.

Am introdus obligația autorităților publice de a promova și de a implementa *Normativul privind adaptarea clădirilor civile și spațiul urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051*, pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități în imobile și facilitarea utilizării spațiului urban, cât și obligația de a elibera autorizație de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în cazul în care respectă *Normativul NP 051*. Am introdus și obligația ca autoritățile publice să inițieze și să susțină campanii de informare pentru elevi, studenți și cadre didactice referitoare la problematica dizabilității și a nevoilor persoanelor cu dizabilități, precum și la integrarea, respectiv reintegrarea lor în societate prin realizarea accesibilității.

Pentru accesul facil a persoanelor cu dizabilități atât la transportul public în comun, cât și la transportul feroviar, am modificat mai multe alineate ale **art. 64**.

În **art. 67** am introdus un nou alineat care obligă operatorii economici furnizori de produse de bază și farmaciile să asigure asistență și sprijin persoanelor cu dizabilități, ori de câte ori este nevoie de acest lucru.

E. Capitolul V - Orientare, formare profesională, ocupare și angajare în muncă

Articolul 27 al Convenției privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități prevede ca "Statele părți recunosc dreptul persoanelor cu dizabilități de a munci în condiții de egalitate cu ceilalți".

În România, studiile ne arată o rată de ocupare a persoanelor cu dizabilități mult mai scăzută față de cea a persoanelor fără dizabilități, iar pe de altă parte, mult sub media celorlalte țări europene.

Creșterea ratei de ocupare a persoanelor cu dizabilități are beneficii diverse atât la nivelul indivizilor, ducând la creșterea gradului lor de independență, dar și la nivelul angajatorilor, aceștia putând beneficia de o forță de muncă variată și de beneficii fiscale. În final, beneficiile creșterii gradului de ocupare al persoanelor cu dizabilități se resimt la nivelul întregii societăți prin reducerea costurilor protecției sociale.

Având în vedere obiectivele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă enunțate în Legea nr.202/2006, principalele atribuții privind stimularea creșterii gradului de

ocupare a persoanelor cu dizabilități trebuie să revină acestora. Astfel, obligațiile prevăzute la **art. 74** le-am atribuit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și am adăugat obligația întocmirii, în colaborare cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, a unui registru electronic de facilitare a angajării persoanelor cu dizabilități, aflate în căutarea unui loc de muncă. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă trebuie să aibă un rol de intermediar între persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă și angajatorii care au locuri de muncă vacante.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă are și obligația informării persoanelor juridice de drept public și privat despre drepturile și obligațiile pe care acestea le au cu privire la încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități, precum și cu privire la facilitățile de care beneficiază în cazul angajării acestor persoane. Deși exista un sistem de subvenții, acesta are un grad de scăzut de accesare, unul dintre motivele constă în faptul că angajatorii nu cunosc stimulentele disponibile.

O parte dintre cei care cunosc sistemul de subvenții nu îl consideră suficient de atractiv din punct de vedere financiar, motiv pentru care am adăugat la drepturile angajatorilor persoanelor cu dizabilități, dreptul la scutire de impozit pentru profitul investit în adaptarea locurilor de muncă și achiziționarea utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de către persoana cu dizabilități.

Prin comparație, Serviciul Public Suedez de Ocupare a Forței de Muncă aplică o serie de măsuri pentru a facilita integrarea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii dintre care cele mai importante sunt:

- subvenții pentru ajutor la locul de muncă,
- subvenții pentru interpreți în cazul persoanelor cu deficiențe de vedere sau de auz,
- subvenții pentru angajarea unui reprezentant personal,
- o persoană de sprijin,
- subvenție salarială către angajator,
- loc de muncă protejat la angajatorii publici,
- loc de muncă în cadrul companiei de stat Samhall.

Angajatorul poate primi o subvenție pentru adaptarea facilităților și instrumentelor sau locului de muncă, în valoare de maximum 100.000 coroane suedeze pe an, aproximativ 9.700 Euro. De asemenea, angajatorul poate primi o subvenție dacă are un angajat cu dizabilități care are nevoie de interpretare în limbajul semnelor, interpretare scrisă sau de orice alt tip, în legătură cu formarea profesională în cadrul companiei. Angajatorul care are un angajat cu deficiențe de vedere poate primi, de asemenea, o subvenție pentru citirea materialelor non-ficțiune în vederea formării profesionale în cadrul companiei. Subvenția maximă este de 150.000 coroane suedeze pe an, aproximativ 14.600 de Euro.

F. Capitolul VI - Încadrarea în grad de dizabilitate

În prezent, situațiile în care se acordă certificatul de încadrare în grad de handicap nu sunt condiționate numai de afecțiunile medicale/biopsihosociale, ci și de pragul vârstei de 18 ani, în condițiile în care vârsta nu este un factor determinant. Pragul de 18 ani este unul civil, irelevant din punctul de vedere al dizabilității.

Atribuțiile privind încadrarea în grad și tip de dizabilitate, precum și perioada de valabilitate a certificatului de încadrare, sunt împărțite în prezent între comisia de protecție a copilului, respectiv comisia de evaluare pentru adulți. Întrucât aria de competență a comisiei

pentru copii încetează la vârsta de 18 ani, **în prezent nu exista posibilitatea acordării certificatului de încadrare în grad cu valabilitate permanentă pentru copii, indiferent de gravitatea afecțiunii și chiar dacă aceasta este ireversibilă.**

Chiar și în situația în care copilul suferă de o boală incurabilă și beneficiază de îngrijiri paliative, termenul de valabilitate al certificatului se încheie la vârsta de 18 ani, consecința fiind că un tânăr bolnav incurabil trebuie să treacă printr-un nou proces de evaluare, cu tot ceea ce presupune acesta (acte medicale, evaluări psihologice, anchete sociale etc.) doar pentru că a împlinit 18 ani.

În privința celorlalte afecțiuni grave, ireversibile, dar pentru care nu se recomandă paliative (boli rare, afecțiuni genetice, paralizii cerebrale etc.), în prezent legea prevede necesitatea obținerii a două certificate de încadrare în grad grav, pentru ca al treilea să fie valabil până la vârsta de 18 ani.

Pentru corectarea acestei situații, considerăm necesară existența unei singure Comisii de încadrare în grad de dizabilitate, prin comasarea atribuțiilor celor două Comisii existente în prezent. Precizăm că Serviciile de evaluare vor rămâne separate, pentru copii și pentru adulți, întrucât competențele medicale și psihologice necesare evaluării complexe sunt diferite. Consecința existenței unei singure Comisii de evaluare va fi posibilitatea acordării unui certificat de încadrare în grad de dizabilitate cu termen de valabilitate permanent și pentru copii, pe baza unor criterii biopsihosociale specifice, aprobate prin ordin comun al ministrului muncii și ministerului sănătății.

Atribuțiile Comisiei au fost clarificate în cuprinsul prezentului proiect; de asemenea, s-a considerat oportună scoaterea atribuției de soluționare a cererilor eliberare a atestatorilor de asistent personal profesionist din sarcina Comisiei. De soluționarea cererilor se vor ocupa direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului (art.45, alin. (7)). Motivarea acestei schimbări este aceea că direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului se ocupă de pregătirea profesională, angajarea, precum și controlul activității asistenților personali profesioniști.

Comisia superioară de evaluare a persoanelor cu dizabilități va avea printre atribuții și verificarea actelor emise de Comisiile județene de evaluare, solicitarea de verificare către Comisia superioară fiind considerată procedură prealabilă, în sensul legii contenciosului administrativ.

G. Capitolul VII - Parteneriate

În vederea respectării principiului "Nimic pentru noi, fără noi" și pentru a asigura o mai bună comunicare între autorități, organizații neguvernamentale și beneficiarii sistemului de protecție socială, am introdus obligativitatea participării persoanelor cu dizabilități, a reprezentanților legali ai copiilor cu dizabilități, precum și a asociațiilor neguvernamentale care reprezintă drepturile acestora în Comitetele de analiză a problemelor persoanelor cu dizabilități la nivelul județelor și sectoarelor municipiului București (**art.93**).

H. Capitolul VIII - Finanțarea sistemului de protecție a persoanelor cu handicap

Având în vedere că finanțarea măsurilor de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități (indemnizații și servicii sociale) se face cu precădere de la bugetul de stat, am considerat necesară indicarea acestuia ca principală sursă de finanțare, cu precădere din

sumele care se fac venit la bugetul de stat, datorate și plătite de angajatori conform art 78 alin. (3).

De asemenea, am indicat drept surse de finanțare pentru servicii oferite persoanelor cu dizabilități fonduri externe rambursabile și nerambursabile.

Eliminarea contribuțiilor lunare de întreținere a persoanelor cu handicap care beneficiază de servicii sociale în centre din cadrul art. 94 alin.(1) lit d) se justifică prin aceea că, în acord cu Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, precum și cu prevederile prezentei legi, este necesară încurajarea participării persoanelor cu dizabilități la viața în comunitate, precum și ocuparea în muncă a acestora; ori, nu se poate vorbi despre încurajarea muncii în condițiile în care aceste persoane datorează veniturile obținute din salariu cu titlu de contribuție de întreținere în centrele rezidențiale. Gradul de ocupare în muncă al persoanelor cu dizabilități fiind extrem de redus, este absolut necesară sprijinirea acelor care pot și vor să muncească, prin renunțarea la contribuția lunară de întreținere.

S-a considerat oportună abrogarea art. 98 pentru că instituie un tratament discriminatoriu pentru anumite organizații neguvernamentale și în condițiile în care articolul menționat a fost deja atacat la Curtea Constituțională de către Avocatul Poporului. Apreciem că activitatea acelor organizații nu va fi afectată, întrucât sunt de interes public, recunoscute ca atare prin hotărâri ale Guvernului.

I. Capitolul IX - Răspundere juridică

Pentru a asigura finalitatea legii, obligațiile instituite conform legii trebuie să fie sancționate. În acest scop au fost actualizate contravențiile și sancțiunile aferente, prevăzute la art. 100 alin. (1).

La art. 100¹ au fost majorate contravențiile de la 500 de lei la 2.000 de lei nivelul minim și de la 2.000 de lei la 10.000 de lei nivelul maxim în cazul nerespectării de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copiilor județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 23 alin. (3), art. 88, art. 90³ alin (2) și (7); nerespectarea de către comisia de evaluare a prevederilor art. 89 alin (1) și (4); nerespectarea de către primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu dizabilitate gravă a prevederilor art. 37 alin. (3), (4), (5) și (6), art. 39 alin. (1) și (2), art. 40 alin. (1), art. 44; nerespectarea de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor art. 40 alin. (2); nerespectarea de către consiliile județene, după caz, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 80 alin (4). Considerăm că majorarea contravențiilor în cazul nerespectării Legii 448 de către instituțiile publice trebuie actualizate, cu scopul de a responsabiliza aceste instituții în implicarea lor în viața persoanelor cu dizabilități.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

Noua formă a legii are impact asupra a 856.069 persoane cu dizabilități, la care se adaugă familiile acestora și reprezentanții lor legali.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Sistemul de protecție socială trebuie să răspundă nevoilor persoanelor cu dizabilități și familiilor acestora de a avea un standard adecvat de viață astfel încât traiul zilnic (hrană, sănătate, servicii de locuire etc.) să amelioreze procesul de includere a persoanelor cu dizabilități în societate.

Persoanele cu diferite deficiențe din România sunt nevoite să depună eforturi financiare uriașe pentru a avea o șansă la o viață decentă. În condițiile actuale în care prețurile alimentelor de bază au crescut, standardul de viață a scăzut îngrijorător, creând premisele unor situații de vulnerabilitate pentru persoanele cu dizabilități care se confruntă cu inechitate socială și eșec în includerea deplină a indivizilor în societate.

În prezent valoarea indicatorului social de referință (ISR) în funcție de care se calculează prestațiile sociale primite este de 500 de lei, sumă nemodificată de 13 ani (din 2008, conform Legii nr. 76/2002, art. 33¹). Legea nr.225/2021 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.735 din 27 iulie 2021) modifică prevederile Legii nr.76/2002, în sensul în care valoarea indicatorului social de referință se actualizează, din oficiu, în fiecare an, la data de 1 martie, cu rata medie anuală a inflației din anul precedent, indicator definitiv, comunicat de Institutul Național de Statistică. Prin urmare, actualizarea ISR se va realiza începând cu 1 martie 2022.

Inițiativa legislativă își propune să remedieze o situație injustă prin majorarea beneficiilor sociale atât pentru adulți, persoane cu dizabilități, cât și pentru părintele, tutorele sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu dizabilități, astfel:

Persoane cu dizabilități	Grad de handicap		
	Grav	Accentuat	Mediu
Adulți	291.994	393.494	72.119
Copii	43.838	10.218	18.576

Modificări cu impact financiar (exprimat în lei)		2022	2023	2024	2025	2026
		Art 58 alin.(4)	Adulți Grav	525.589.200	525.589.200	525.589.200
	Adulți Accentuat	519.412.080	519.412.080	519.412.080	519.412.080	519.412.080

	Adulți Mediu	216.357.000	216.357.000	519.412.080	519.412.080	519.412.080
	Total	1.261.358,280	1.261.358.280	1.261.358.280	1.261.358.280	1.261.358.280
Art.58 alin.(5)	Copii- Grav	105.211.200	105.211.200	105.211.200	105.211.200	105.211.200
	Copii- Accentual	24.523.200	24.523.200	24.523.200	24.523.200	24.523.200
	Copii- Mediu	42.353.200	42.353.200	42.353.200	42.353.200	42.353.200
	Total impact copii	172.087.680	172.087.680	172.087.680	172.087.680	172.087.680
Total impact (adulți și copii)		1.433.445.960	1.433.445.960	1.433.445.960	1.433.445.960	1.433.445.960

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor modifica în mod corespunzător:

a) Hotărârea Guvernului nr.268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordinul ministrului transporturilor nr. 1463/2018 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea de către Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A. a tarifului de utilizare și a tarifului de trecere, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.881 din 18 octombrie 2018.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ.

Organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite.

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

În intervalul iulie 2021 - decembrie 2021 am purtat discuții aprofundate, aplicate cu persoane din următoarele domenii:

1. persoane cu dizabilități;
2. ONGuri relevante în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități;

3. ONGuri, furnizori de servicii sociale, acreditați în condițiile legii, care administrează locuințe protejate sau alte forme de servicii sociale reglementate conform legii;
4. asociații de părinți ai copiilor cu dizabilități;
5. reprezentanți ai tinerilor instituționalizați;
6. medici psihiatri.

Consultările au constat în sesiuni de lucru aplicat pe textul inițiativei. Opiniile majoritare ale persoanelor consultate, în rezumat, au fost:

1. Actuala formă a Legii 448 are la bază o concepție greșită asupra rolului persoanelor cu dizabilități în societate, accentul căzând pe izolarea acestor persoane de comunitate.
2. Scopul Legii 448, adaptat Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, trebuie să fie încurajarea persoanelor cu dizabilități să conviețuiască împreună cu societatea, nu izolați de ea.
3. Necesitatea creșterii cuantumului prestațiilor sociale.
4. Încurajarea încadrării în muncă a persoanelor cu dizabilități și prin eliminarea contribuției lunare de întreținere a celor care beneficiază de servicii sociale în centre.
5. Soluția pentru această conviețuire o reprezintă serviciile sociale în comunitate, un capitol la care România este restantă de foarte mult timp;
6. Legea ar trebui să reglementeze expres posibilitatea de a acorda certificat de încadrare în grad de dizabilitate permanent pentru persoanele (adulți sau copii) suferind boli incurabile sau pentru acei copii pentru care medicul confirmă situația ireversibilității bolii de care suferă.
7. Crearea cadrului legal pentru întărirea rolului de monitorizare și control a activităților în domeniul dizabilității al ONG-urilor ca organisme independente.
8. Pentru integrarea în societate a persoanelor cu dizabilități este esențială accesibilizarea spațiului. Astăzi există foarte multe clădiri publice neaccesibilizate, deși legea prevede această obligație pentru autorități.
9. Lipsa implicării autorităților în creșterea gradului de încadrare în muncă a persoanelor cu dizabilități. Există instituții publice care nu au nici măcar o persoană cu dizabilități angajată și foarte multe care nu ating pragul de 4%.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Consultarea a fost deschisă reprezentanților instituțiilor și organizațiilor cu preocupări în domeniu, respectiv celor care și-au exprimat intenția de a sprijini elaborarea acestei propuneri legislative.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

A fost solicitat punctul de vedere al Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România (U.N.C.J.R.), Asociației Municipiilor din România (A.M.R.), Asociației Orașelor din România (A.O.R.) și al Asociației Comunelor din România (ACoR).

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Propunerea legislativă necesită avizul Consiliului Legislativ și avizul Consiliului Economic și Social.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a prezentei propuneri legislative se va realiza de către instituțiile existente, fără a fi necesară înființarea de noi organisme.

Atribuțiile privind încadrarea în grad și tip de dizabilitate, precum și perioada de valabilitate a certificatului de încadrare, sunt împărțite în prezent între comisia de protecție a copilului, respectiv comisia de evaluare pentru adulți.

Prin prezenta propunere legislativă se prevede existența unei singure Comisii de încadrare în grad de dizabilitate, prin comasarea atribuțiilor celor două Comisii existente în prezent.

Totodată, se prevede scoaterea atribuției de soluționare a cererilor de eliberare a atestatelor de asistent personal profesionist din sarcina Comisiei, urmând ca aceasta să fie exercitată la nivelul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului.

Autoritățile responsabile ale administrației publice, prin direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, au următoarele obligații noi:

- să înființeze până la data de 31.12.2022, să finanțeze și să actualizeze lunar, la nivelul fiecărui județ, respectiv sector al municipiului București, un Registru electronic de evidență a copiilor cu dizabilități, beneficiari ai serviciilor din sistemului de protecție a copilului cu dizabilități;
- să creeze un plan de urmărire a evoluției copilului cu dizabilități, beneficiar al serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu dizabilități, începând cu împlinirea vârstei de 14 ani;
- să organizeze și să desfășoare cursuri de pregătire pentru copilul cu dizabilități, beneficiar al serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu dizabilități, începând cu vârsta de 14 ani și până la împlinirea de către acesta a vârstei de 18 ani sau până la finalizarea studiilor, cu o frecvență de cel puțin un curs de pregătire anual;
- în vederea organizării și desfășurării cursurilor de pregătire, să structureze informațiile furnizate prin intermediul cursurilor pentru a atinge următoarele domenii: oportunități de educație, de integrare în societate, de angajare și carieră.

Ministerul Educației în colaborare cu alte autorități publice cu atribuții în domeniu au obligația să adapteze clădirile unităților și instituțiilor de învățământ și căile de acces pentru nevoile persoanelor cu dizabilități, conform *Normativului privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051*.

Ministerul Educației în colaborare cu Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, vor stabili necesarul de profesori de sprijin și itineranți și vor organiza concursuri pentru ocuparea posturilor.

La împlinirea vârstei de 18 ani, sau la finalizarea studiilor, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București efectuează evaluarea și orientarea profesională a persoanei cu dizabilități, în colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Autoritățile publice, prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, vor înființa în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi și vor actualiza lunar la nivelul fiecărui județ, respectiv sector al municipiului București, un registru electronic de facilitare a angajării persoanelor cu dizabilități, aflate în căutarea unui loc de muncă.

Autoritățile administrației publice județene au obligația de a organiza, administra și finanța în fiecare județ din bugetul propriu sau în parteneriat cu autoritățile publice locale sau cu furnizorii de servicii sociale acreditați, conform legii, minimum o echipă mobilă de intervenție, minim un centru de zi de pentru adulți, un centru de zi pentru copii, un centru respiro pentru adulți, un centru respiro pentru copii, iar la fiecare o mie de persoane cu dizabilități din județ, autoritățile vor crea câte o nouă echipă mobilă, un nou centru de zi și centru respiro pentru adulți, respectiv pentru copii.

Față de cele prezentate, a fost elaborată **propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative**, atașată, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

Inițiatori:

Anca Dana Dragu, Senator USR

Oana-Silvia Țoiu, Deputat USR

Cosmin-Marian Poteraș, Senator USR

Cosmin-Cristian Viașu, Senator USR

Ștefan Pălărie, Senator USR

Cătălin-Daniel Fenechiu, Senator PNL

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	ION-DRAGOS POPESCU	USR	
2.	NEGOI EUGEN REMUS	USR	
3.	BLAGA DANIEL	USR	
4.	POLITEANU MIHAI	USR	
5.	BĂLȚĂ PETER VIOREL	USR	
6.	MINICĂ SILVIA-MONICA	USR	
7.	MUREȘAN CLAUDIU	USR	
8.	Ghebo Daniel Seriu	USR	
9.	LAZAR ION MARȘIAN	USR	
10.	LAZAR TEODOR	USR	
11.	RADU MIHAIL	USR	
12.	Diana Stoica	USR PLUS	
13.	APOSTOL AIN-GABRIEL	USR	
14.	SEBASTIAN CĂRMINE	USR	
15.	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
16.	BARBU AMBROZIE-IRINEU	USR	

17.	BORDEA CRISTIAN	USR	
18.	HINDRUȚA GEORGHITA	USR	
19.	MIFODE MARIUS, ANDREI	USR	
20.	Oprinau Marcel	USR	
21.	LEPULI ANDREI	USR	
22.	SENER CRISTIAN GABRIEL	USR	
23.	CRISTIAN GHITA	USR	
24.	DIANA BUZOIANU	USR PUS	
25.	BHIN CRISTIAN-PAUL	USR	
26.	Job Alexandru Robert	USR	
27.	Grigore Ungureanu	USR	
28.	Dan Barna	USR	
29.	NEAGU DENISA-ELENA	USR	
30.	RIZEA CRISTINA PAMELIA	USR	
31.	Rodanu Bogdan	USR	
32.	CRISTIAN BRIAN	USR	
33.	Ureanu Oana-Clara	USR	
34.	Mircescu Ion-Viorel	USR	
35.	MURARIU OANA	USR	
36.	Simina Tulbure	USR	
37.			
38.			

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	Viorel Badea	PNL	
2.	Pauline Nicoleta	PNL	
3.	TRAI NIKSAPĂ EUGEN	PNL	
4.	BICA DĂNUȚ	PNL	
5.	POTEȚĂ VASILICĂ	P.N.L.	
6.	BICA Iulian Mihail	PNL	
7.	SCANTEI LARA IVIANA	PNL	
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte
normative

Inițiatori: **Anca Dragu, senator USR**
                          Oana Țoiu, deputat USR
                          Cosmin Poteraș, senator USR
                          Ștefan Pălărie, senator USR
                          Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	ȘTEFAN IULIAN LORINCZ	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte
normative

Inițiatori: **Anca Dragu, senator USR**
                          Oana Țoiu, deputat USR
                          Cosmin Poteraș, senator USR
                          Ștefan Pălărie, senator USR
                          Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	SIMONA ELENA SPĂTARU	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte
normative

Inițiatori: **Anca Dragu, senator USR**
                          Oana Țoiu, deputat USR
                          Cosmin Poteraș, senator USR
                          Ștefan Pălărie, senator USR
                          Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	Falcoi Nicu	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	DRAGOS CĂTRĂIN TENITA	USRPLUS	[Redacted]
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

CDEI

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte
normative

Inițiatori: **Anca Dragu, senator USR**
                          Oana Țoiu, deputat USR
                          Cosmin Poteraș, senator USR
                          Ștefan Pălărie, senator USR
                          Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	Oana-Alexandra Cambera	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte
normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

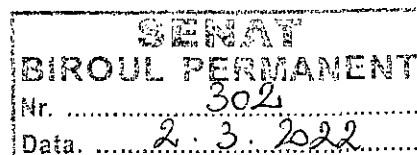
Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	Oana-Alexandra Cambera	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte
normative

Susținători: Anca Dragu, senator USR
Oana Tolu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan PAIARIE, senator USR
Cosmin Cristian Vlașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	<i>Muriceanu Lucina Diana</i>	<i>PNL</i>	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Comisia pentru învățământ

Nr.XXVIII/51/02.03.2022

Către

BIROUL PERMANENT AL SENATULUI

Prin prezenta, Monica Cristina ANISIE, senator în Parlamentul României, solicit includerea în lista inițiatorilor pentru L106/2022 - **Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative.**

Pentru propunerea legislativă aflată în dezbateri, Senatul este prima Cameră sesizată.

Vă mulțumesc.

Președinte,

Senator Monica-Cristina Anisie